

MASUMİYET KARİNESİNİN İDARE HUKUKUNDAKİ YERİNİN DİSİPLİN SORUŞTURMASI ÖZELİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE PLACE OF THE PRESUMPTION OF INNOCENCE IN ADMINISTRATIVE LAW SPECIALLY OF A DISCIPLINARY INVESTIGATION

Ahmet Mirza DURAN*

ÖZ

Adil yargılanma hakkının unsuru olan masumiyet karinesi hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) hem de Anayasamız tarafından güvence altına alınmıştır. Karine, ithama maruz kalan kişiyi korumanın yanı sıra ayrıca adalet sisteminin devamlılığı bakımından işlevsellik sağlamaktadır. Masumiyet karinesi, her ne kadar aslen ceza hukuku dalında daha çok uygulama alanı bulan bir ilke olsa da suç isnadının yöneltilebildiği idare hukukunda (idari yaptırım, idari ceza, idari soruşturma vs.) uygulanabilirliği değerlendirilmesi gereken bir konudur. Dolayısıyla kişiye suç isnadının yönlendirildiği hukuk disiplinlerinde, masumiyet karinesinin sağladığı haklar kişiye tanınmalıdır. Hem ceza hukukunun hem de idare hukukunun alanına giren birbiriyle bağlantılı olduğu durumlarla karşılaşabilmekteyiz. Bu sebeple iki hukuk disiplininin masumiyet karinesini uygulama şekli tartışılması gerekmektedir.

* Avukat, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Doktora Öğrencisi
ahmetmirzaduran@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3285-2393

dir. İdare hukukunun alt dallarından biri olan disiplin hukuku, idare hukukunda kişinin en fazla suç isnadı altında kaldığı alanların başında gelmektedir. Bu bakımdan öncelikle masumiyet karinesinin tanımı, sağladığı haklar ve kapsamı hakkında açıklamalarda bulunulacaktır. Sonrasında ise disiplin, disiplin soruşturması ve disiplin cezası kavramlarının tanımlamaları yapıldıktan sonra disiplin soruşturması sürecinde masumiyet karinesinin yerine değinilmesi gerekmektedir. Sonrasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi (AYM) kararları ışığında idare hukukunda ve disiplin soruşturması özelinde masumiyet karinesinin uygulanabilirliği incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Masumiyet Karinesi, İdari Yaptırım, Disiplin Cezası, Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Beraat

ABSTRACT

The presumption of innocence, which is an element of the right to a fair trial, is guaranteed by both the European Convention on Human Rights (ECHR) and our Constitution. In addition to protecting the accused person, the presumption also provides functionality in terms of the continuity of the justice system. Although the presumption of innocence is a principle that finds more application in the field of criminal law, its applicability in administrative law (administrative sanction, administrative punishment, administrative investigation, etc.), where the accusation of crime can be directed, is an issue that should be evaluated. Therefore, in legal disciplines where a person is accused of a crime, the rights provided by the presumption of innocence should be recognized. We may encounter situations where both criminal law and administrative law are interrelated. For this reason, it is necessary to discuss how the two legal disciplines apply the presumption of innocence. Disciplinary law, which is one of the sub-branches of administrative law, is one of the areas in administrative law where the person is most frequently accused of a crime. In this respect, firstly, the definition, rights and scope of the presumption of innocence will be explained. Then, after defining the concepts of discipline, disciplinary investigation and disciplinary punishment, the place of the presumption of innocence in the disciplinary investigation process should be mentioned. Afterwards, the applicability of the presumption of innocence in administrative law and disciplinary investigations will be examined in the light of European Court of Human Rights (ECtHR) and Constitutional Court (AYM) decisions.

Keywords: Presumption of Innocence, Administrative Sanction, Disciplinary Punishment, Delay of Declaration of Judgment, Acquittal